

Rekenkamercommissie Bloemendaal

Jaarverslag 2017

en

Jaarplan 2018

Maart 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Jaarverslag 2017	3
2.1 Rekenkamercommissie Bloemendaal	3
2.2 Verrichtte onderzoeken	4
2.3 Overige activiteiten	7
2.4 Financiële verantwoording.....	8
3. Jaarplan 2018	9
3.1 Geplande onderzoeken	9
3.2 Budget	9
4. Besluitvorming voor de Gemeenteraad	10

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2017 en jaarplan 2018 van de rekenkamercommissie van de gemeente Bloemendaal. In het jaarverslag 2017 legt de rekenkamercommissie verantwoording af over de onderzoeken en overige activiteiten die zij in 2017 uitvoerde. In het jaarplan staat beschreven welke onderzoeken de rekenkamercommissie voornemens is om uit te voeren.

2. Jaarverslag 2017

2.1 Rekenkamercommissie Bloemendaal

Samenstelling

De rekenkamercommissie bestaat uitsluitend uit externe leden en wordt vanuit de griffie ondersteund door mw. J. Witte. Voor drie van de vier externe leden loopt de laatste termijn af per 1 oktober 2018. Om de continuïteit te waarborgen zijn op 21 december 2018 twee nieuwe leden benoemd: mw. B. Glashouwer per 1 januari 2018 en mw. F. de Graaf per 1 oktober 2018. De rekenkamercommissie zal in de zomer van 2018 starten met de werving van een derde nieuw lid. De rekenkamercommissie bestaat van 1 januari 2018 tot 1 oktober 2018 tijdelijk uit vijf personen, wat in lijn is met de verordening en is afgestemd met het presidium. Mw. Brouwer-Vogel is op 8 maart 2018 herbenoemd voor een periode van drie jaar.

Naam	Functie	Benoeming
Mw. E.J. (Marlies) de Vries	Extern lid en voorzitter	tot 1 oktober 2018
Mw. K.W. (Lia) Brouwer-Vogel	Extern lid	Eerste herbenoeming op 8 maart 2018
Dhr. A.H. (Lex) van Drooge	Extern lid	tot 1 oktober 2018
Mw. B.J. (Boudien) Glashouwer	Extern lid	per 1 januari 2018
Mw. F.T.G. (Frederique) de Graaf	Extern lid	per 1 oktober 2018
Dhr. G.A. (Geert) van der Velden	Extern lid en secretaris	tot 1 oktober 2018

2.2 Verrichtte onderzoeken

De rekenkamercommissie heeft in 2017 twee onderzoeken afgerond en heeft een zelfevaluatie laten uitvoeren. Hieronder worden de conclusies en aanbevelingen van die onderzoeken beschreven. De rapporten van de rekenkamercommissie zijn te vinden op gemeenteraad.bloemendaal.nl.

Onderzoek Communicatiebeleid Bloemendaal

Aanleiding

De raad heeft de rekenkamercommissie voorgesteld onderzoek te doen naar het onderwerp communicatie. De rekenkamercommissie heeft daarom onderzocht wat het communicatiebeleid van de gemeente is, hoe dit in de praktijk wordt uitgevoerd en op welke manier de gemeente de effecten van dit beleid meet.

Hoofdconclusie

De rekenkamercommissie concludeert dat de gemeente geen actueel communicatiebeleid heeft. De gemeente wil op het gebied van communicatie wendbaar en slagvaardig zijn, waarbij het communicatief maken van de gehele organisatie een belangrijk speerpunt is. Communicatie wordt daarom per project op dat betreffende project afgestemd, waarmee maatwerk wordt gerealiseerd. Op projectniveau is dat goed. Maar zonder beleid ontbreekt het aan een lange termijn visie en doelstellingen, waarmee het ontbreekt aan de mogelijkheid om op beleidsniveau te kunnen controleren, evalueren en bijsturen.

De rekenkamercommissie concludeert dat de gemeente diverse projecten heeft uitgevoerd om de interne communicatie te verbeteren, de taken en verantwoordelijkheden heeft belegd en voor een groot deel toetst en inzicht heeft in hoeverre de processen verlopen zoals bedoeld is. Het college beschikt over diverse instrumenten waarmee de effecten van communicatie gemeten worden. Op basis van de resultaten kan het college waar nodig bijsturen, maar dat kan alleen als bekend is welke doelstellingen het college wil bereiken. Bijvoorbeeld: de gemeente scoort in de burgerpeiling van 2016 lager dan in voorgaande jaren en lager dan vergelijkbare gemeenten. Is dat erg of niet? Zonder doelstelling zegt die uitkomst weinig.

De raad wordt bij ieder raadsvoorstel geïnformeerd over de communicatie over dat specifieke voorstel. Maar dat is alleen aan de voorkant en op projectniveau. Daarmee ontbreekt het de raad aan inzicht in de ambitie en visie van het college en de doelstellingen die het college wil behalen. Hiermee kan de raad zijn controlerende taak onvoldoende uitvoeren, terwijl uit het verzoek van de raad aan de rekenkamercommissie blijkt dat de raad hier wel behoefte aan heeft. Het stellen van doelen geeft de raad ook meer mogelijkheden om de kaderstellende rol in te vullen.

Aanbevelingen

De rekenkamercommissie heeft aanbevelingen gedaan naar aanleiding van de conclusies. De raad heeft met een amendement tijdens de raadsvergadering van 8 maart 2018 deze aanbevelingen

aangevuld, om zo de informatiebehoefte van inwoners te betrekken bij de uitwerking van een plan van aanpak. De aanbevelingen luiden als volgt:

1. Bespreek welke (informatie)behoefte de inwoners en de raad hebben ten aanzien van communicatie, doe een voorstel aan de raad om te voorzien in die behoefte en betrek de inwoners hierbij. Op die manier krijgt het college inzicht in de behoefte van inwoners en de raad en kan daar actief in voorzien, en krijgt de raad de gelegenheid zijn wensen kenbaar te maken.
2. Stel voor communicatie een lange termijn visie vast en leg deze ter goedkeuring voor aan de raad. Neem in deze visie concrete doelstellingen op die in de toekomst tot een betere waardering door de inwoners van de gemeentelijke activiteiten leiden. Hiermee blijft de mogelijkheid voor maatwerk per project aanwezig, terwijl de raad zijn controlerende en kaderstellende rol beter kan uitvoeren.
3. Evalueer de resultaten van de maatregelen periodiek - bij voorkeur middels een enquête onder de inwoners - en stel de raad op de hoogte van de uitkomsten hiervan. Met die resultaten kunnen zowel college als raad met de juiste onderbouwing bijsturen waar nodig.

Evaluatieonderzoek Externe inhuur

Aanleiding

De Rekenkamercommissie Bloemendaal evalueert al haar onderzoeken om na te gaan in hoeverre aanbevelingen zijn opgevolgd. In 2013 heeft de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de inhuur van externen. Aanleiding voor het onderzoek waren vragen hierover vanuit de raadsfracties. Dit evaluatieonderzoek beperkt zich tot de vraag in hoeverre de aanbevelingen in het rapport zijn overgenomen en opgevolgd en welke veranderingen zich hebben voorgedaan al dan niet naar aanleiding van het opvolgen van deze aanbevelingen.

Conclusie

Op basis van de verstrekte informatie komt de rekenkamercommissie tot de volgende conclusie:

1. Het volgen van de opvolging van de aanbevelingen is niet verankerd in de raad, griffie en college.
2. Het opvolgen van de aanbevelingen 1 en 4 heeft geleid tot een grotere transparantie en versterking van de controlerende taak van de raad ten aanzien van externe inhuur.
3. Het besluit om geen navolging te geven aan aanbeveling twee is niet gecommuniceerd met de raad.

De rekenkamercommissie beschouwt het overnemen van de aanbevelingen in de raad op 23 januari 2014 als een afspraak tussen college en raad en dat betekent in het duale stelsel dat een besluit om deze afspraak niet na te komen ook gezamenlijk in overleg zou moeten worden genomen.

4. T.a.v. externe adviseurs die worden aangestuurd door de gemeente ligt weinig vast en is er weinig uniformiteit. Er is geen visie opgesteld. Transparantie, verantwoording en controle wordt hierdoor bemoeilijkt.

Aanbevelingen

Beschouw de aanbevelingen van een rekenkameronderzoek die in de raad zijn overgenomen en vastgesteld, als afspraken tussen college en raad. Hieraan wordt uitvoering gegeven, tenzij gezamenlijk besloten wordt hiervan af te wijken.

1. Draag het college op om over de opvolging van de aanbevelingen te communiceren met de raad;
2. Voer een discussie als raad:
 - a. met college en griffie hoe de opvolging van de aanbevelingen te volgen en wie welke rol, op welke manier daarin gaat vervullen;
 - b. met het college over de voordelen van maatwerk en weinig vastleggen, versus de nadelen van gebrekkige transparantie en beperkte mogelijkheid van controle;
 - c. met het college over de visie ten aanzien van externe inhuur.

Bestuurlijke reactie

Het College is verheugd dat de opvolging van de aanbevelingen heeft geleid tot een grotere transparantie en versterking van de controlerende taak van de raad ten aanzien van de externe inhuur. Het College herkent zich minder in de constatering dat de opvolging niet verankerd is in het College. Alle aanbevelingen zijn zorgvuldig door het College overwogen en hebben geleid tot een doelbewust besluit waaraan ook uitvoering is gegeven. Dat het niet uitvoeren van een aanbeveling een expliciet gezamenlijk besluit met de Raad moet zijn, wordt erkend.

In een toelichtend gesprek van de rekenkamer met de wethouder is gebleken dat er een verschil van interpretatie aan de orde was aangaande de tweede aanbeveling. Duidelijk is geworden dat vooral gevraagd werd om een visie. Deze visie vindt zijn basis in het Strategisch HRM-beleid 2017 – 2020. Het College kan zich voorstellen dat dit te impliciet is geweest. Daarom zal de visie nog een keer worden geschetst in het jaarverslag 2017, zodat ook de raad hier expliciet kennis van kan nemen.

Het College ziet enige tegenstrijdigheid tussen de tweede en de vierde conclusie. De geleverde overzichten bieden de Raad alle mogelijkheid nadere vragen te stellen over verdere verantwoording als daar behoefte aan zou zijn.

Nawoord van de rekenkamer

Het college herkent zich minder in de constatering dat de opvolging niet is verankerd is in het college. De rekenkamer ziet dat de voortgang van de opvolging van de aanbevelingen niet wordt bijgehouden, daarmee is de controle van de opvolging ook door het college niet geborgd. Ook is er geen terugkoppeling naar de raad, zelfs niet in het geval dat een aanbeveling die is overgenomen door de raad, 'door het college wordt afgewezen'.

Het gesprek met de wethouder is verhelderend geweest omtrent de tweede aanbeveling. Toch wenst de rekenkamer er nog wel op te wijzen dat het hierbij niet alleen gaat om een visie. Wij verwijzing hierbij naar de inhoud van het rapport.

De rekenkamer ziet geen tegenstrijdigheid tussen aanbeveling twee en vier. Het gaat hierbij om voortschrijdend inzicht en verdergaande transparantie en controle mogelijkheid. Het college geeft aan dat de raad altijd de mogelijkheid heeft om nadere vragen te stellen. De rekenkamer tekent daarbij aan dat het aan het college is om de raad goed te informeren.

In de raadsvergadering van 8 maart 2018 heeft de raad het evaluatieonderzoek Externe inhuur vastgesteld en de aanbevelingen overgenomen.

Zelfevaluatie

De rekenkamercommissie heeft in 2017 een evaluatie laten uitvoeren naar haar eigen functioneren. De rekenkamercommissie heeft zich hierbij vooral gericht op de relatie met de raad en de ambtelijke organisatie. Het doel hiervan is te komen tot aanbevelingen voor de rekenkamercommissie in nieuwe samenstelling, per 1 oktober 2018. De evaluatie is vanwege de onafhankelijkheid van het onderzoek uitbesteed.

Raadsleden oordelen positief over verschillende aspecten van het functioneren van de rekenkamercommissie. Zo zijn zij in grote meerderheid tevreden over de kwaliteit van de rekenkamerrapporten, de mogelijkheden voor het aandragen van onderzoeksonderwerpen en de presentatie van rekenkamerrapporten in de raadscommissie. Ook geven zij aan dat aanbevelingen van de rekenkamercommissie volledig en juist zijn en voldoende aanknopingspunten bieden om verbeteringen in het onderzochte beleid aan te brengen. Op al deze aspecten biedt de huidige werkwijze goede aanknopingspunten waar de rekenkamercommissie in nieuwe samenstelling op kan verder bouwen. Over de zichtbaarheid van de rekenkamercommissie, het contact met de raad, de onderwerpkeuze en het debat over rekenkamerrapporten lopen de meningen van de raadsleden uiteen en zijn er – naast raadsleden die hierover tevreden zijn – ook raadsleden die dit niet of slechts gedeeltelijk zijn. Ook ambtenaren zijn overwegend positief over de rekenkamercommissie. De collegeleden waarmee is gesproken zijn kritischer en dan met name over de onderwerpkeuze en de bruikbaarheid van de onderzoeken en aanbevelingen. De rekenkamercommissie gaat aan de slag met de uitkomsten van de evaluatie, die met name tot uitwerking zullen komen in de rekenkamercommissie in nieuwe samenstelling. De evaluatie is in maart 2018 ter informatie aangeboden aan de raad.

2.3 Overige activiteiten

Regionaal overleg

De rekenkamercommissie maakt deel uit van een regionaal overleg met rekenkamercommissies uit de regio Kennemerland, wat als kring onderdeel is van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). De rekenkamercommissie was in 2017 aanwezig bij de regionale overlegvergaderingen.

Overleg burgemeester en gemeentesecretaris

Op regelmatige basis is er overleg met de gemeentesecretaris. In december 2017 heeft de rekenkamercommissie tevens kennis gemaakt met de nieuwe burgemeester. In dat gesprek zijn de rol van de rekenkamercommissie en ontwikkelingen binnen de gemeente besproken.

2.4 Financiële verantwoording

De leden van de rekenkamercommissie ontvangen een vaste maandelijkse vergoeding en de in Bloemendaal gebruikelijke reiskostenvergoeding. De rekenkamercommissie is lid van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) en betaalt daar jaarlijks contributie voor.

Kosten rekenkamercommissie 2017

De kosten voor de rekenkamercommissie in 2017 bestaan uit de vergoedingen voor leden, onkosten, het lidmaatschap van de NVRK en het extern laten uitvoeren van een zelfevaluatie. In 2017 bedroegen de totale kosten voor de rekenkamercommissie € 31.878.

3. Jaarplan 2018

3.1 Geplande onderzoeken

De rekenkamercommissie kiest ervoor om in het jaarplan 2018 ruimte te laten voor de inbreng van de nieuwe raad na de verkiezingen van maart en de inbreng van de rekenkamercommissie in nieuwe samenstelling per 1 oktober. Tot die tijd zal de rekenkamercommissie één onderzoek uitvoeren. De rekenkamercommissie zal een vooronderzoek doen naar de onderwerpen ICT en regionale samenwerking, om zo te bepalen welk onderwerp zich het beste leent voor onderzoek.

Daarnaast zal de rekenkamercommissie in 2018 een terugblik aanbieden op negen jaar rekenkamercommissie, waarin op basis van de rode draad uit de onderzoeksrapporten van de afgelopen jaren een beeld wordt geschetst op de ontwikkelingen door de jaren heen.

3.2 Budget

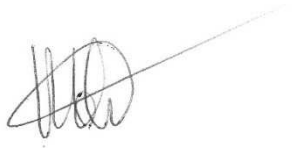
Het budget voor de rekenkamercommissie voor 2018 is vastgesteld op € 32.388. De rekenkamercommissie verwacht in 2018 een lichte overschrijding van het budget, vanwege de uitgevoerde zelfevaluatie en het tijdelijk vijfde lid. Het presidium is hierover geïnformeerd en heeft hiermee ingestemd.

4. Besluitvorming voor de Gemeenteraad

Het jaarverslag 2017 en het jaarplan 2018 is vastgesteld in de vergadering van de rekenkamercommissie en wordt conform de artikelen 3.2 en 3.4 van de Verordening rekenkamer Bloemendaal 2014 aan de raad ter kennisneming aangeboden.

Het jaarverslag en jaarplan wordt tevens in afschrift naar het college van burgemeester en wethouders en de gemeentesecretaris toegezonden.

Rekenkamercommissie gemeente Bloemendaal,

Mw. E.J. de Vries

Voorzitter

Dhr. G.A. van der Velden

Secretaris